

Voorzitter

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Aan de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

cc. Ambtelijk secretarissen

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T 070 318 20 00

E voorzitter@tweedekamer.nl
I www.tweedekamer.nl

Den Haag, 7 november 2024

Betreft: beoordelingskader voor moties

Geachte Leden,

De afgelopen periode ben ik met het kabinet in gesprek geweest over het appreciatiekader dat gebruikt wordt bij de beoordeling van moties. Zowel vanuit de zijde van de Kamer als van het Kabinet bleek er behoefte te bestaan aan het herijken van dit kader.

Het Presidium heeft een voorstel tot wijziging van het beoordelingskader van moties opgesteld en dit voorgelegd aan de commissie voor de Werkwijze. In samenspraak met de commissie voor de Werkwijze is besloten tot een herziening van het beoordelingskader. Door een meer eenduidige definitie van de appreciaties kan het aangepaste kader een bijdrage leveren aan het terugdringen van het aantal moties.

Het nieuwe kader beoogt tevens de appreciatie 'ontraden' een sterkere lading te geven, zodat de bewindspersoon deze appreciatie hanteert als er sprake is van inhoudelijke bezwaren tegen de motie. Tot op heden kregen moties ook de appreciatie 'ontraden' om niet inhoudelijke redenen. Daarnaast worden er twee nieuwe appreciaties geïntroduceerd: 'overbodig' en 'ontijdig'. Moties die stand beleid ondersteunen of waarover reeds een toezegging is gedaan dienen de beoordeling 'overbodig' te krijgen. Als een motie bijvoorbeeld aan een andere bewindspersoon geadresseerd hoort te zijn dan past de appreciatie 'ontijdig'.

Het aangepaste beoordelingskader bevat de volgende vijf appreciaties:

1. Oordeel Kamer
2. Ontraden
3. Overbodig
4. Ontijdig
5. Onaanvaardbaar

De bewindspersoon zal, zoals gebruikelijk, een keuze moeten maken uit één van de vijf genoemde varianten uit het beoordelingskader. Hieronder volgt een toelichting.

1. Oordeel Kamer

Als een bewindspersoon geen bezwaar heeft tegen de inhoud en strekking van een motie en meent dat de motie meerwaarde heeft ten opzichte van het bestaande beleid waarover in het debat is gesproken, laat hij/zij het oordeel daarvan over aan de Kamer.

2. Ontraden

Indien een bewindspersoon (ernstig) bezwaar heeft tegen de inhoud van een motie ontraadt hij/zij de Kamer deze aan te nemen. Daarbij valt te denken aan juridische of financiële bezwaren, aan problemen in de uitvoering of (politieke) onwenselijkheid.

3. Overbodig

Indien een bewindspersoon een Kameruitspraak met voorgestelde strekking geen meerwaarde vindt hebben (ondersteuning van beleid), reeds een toezegging ten aanzien van de voorgestelde strekking heeft gedaan of de strekking van de motie dermate vanzelfsprekend is, dan geeft hij/zij het oordeel “overbodig”.

De Voorzitter kan de indiener van de motie vervolgens vragen om de motie in te trekken.

4. Ontijdig

In de praktijk komt het regelmatig voor dat de bewindspersoon verzoekt een motie aan te houden, bijvoorbeeld omdat er nog informatie naar de Kamer komt, omdat er nader overleg nodig is of omdat de motie aan een andere bewindspersoon gericht is. Als de indiener de motie niet (meteen) wenst aan te houden, dient de bewindspersoon de motie alsnog van een oordeel te voorzien.

Omdat de appreciatie “ontraden” om inhoudelijke redenen gegeven dient te worden, wordt voorgesteld het niet opgevolgde verzoek van de bewindspersoon om een motie aan te houden als de afzonderlijke appreciatie “ontijdig” op te nemen.

5. Onaanvaardbaar

Indien een bewindspersoon fundamentele bezwaren heeft tegen de inhoud en strekking van een motie en aanvaarding ervan gevolgen zou kunnen hebben voor zijn of haar positie of die van het Kabinet, kan hij/zij uitspreken de motie onaanvaardbaar te vinden.

Vanzelfsprekend is het aan u om te bepalen in hoeverre u bij de stemmingen over de moties de gegeven appreciaties laat meewegen.

Mocht een motie die om inhoudelijke redenen door het kabinet is ontraden toch door de Kamer zijn aangenomen dan informeert het kabinet de Kamer uit eigener beweging, zo spoedig mogelijk, over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de aangenomen ontraden motie.

Als de indiener van een aangenomen motie, met een andere appreciatie dan ontraden, een reactie van het kabinet wenst over de uitvoering van deze motie dan verloopt dit verzoek via de procedurevergadering van de betreffende commissie.

Overnemen (artikel 8.21 Reglement van Orde)

Een bewindspersoon kan de Kamer ook aanbieden een motie over te nemen. Daarvan is sprake als een bewindspersoon zich volledig kan verenigen met een motie, zowel qua overwegingen als qua dictum. In de regel bieden bewindspersonen het overnemen van een motie aan indien deze inhoudelijk door hen wordt ondersteund en tijdens de beraadslaging blijkt dat leden zich breed in de motie kunnen vinden. Het betreft doorgaans moties zonder sterke politieke lading. Indien er bezwaar bestaat tegen het overnemen van een motie bij één lid van de Kamer, vervalt deze mogelijkheid en komt de motie in stemming.

Een overgenomen motie wordt nog wel vermeld op de stemmingslijst van de Kamer, maar zal niet in stemming komen. Een lid/fractie die tegen de overgenomen motie had willen stemmen, kan daarvan aantekening verlangen bij de Voorzitter. Mochten één of meer leden zich tijdens de beraadslaging wel verzetten tegen het overnemen, dan wordt de motie niet overgenomen en komt deze in stemming. Bij niet overnemen door bezwaar van één of meer Kamerleden, zou de appreciatie logischerwijs "oordeel Kamer" moeten zijn.

Het kabinet is gevraagd vanaf 19 november 2024 gebruik te maken van het aangepaste beoordelingskader. Het is mijn verwachting dat dit nieuwe kader leidt tot een meer eenduidige vorm van motie-appreciaties. Daarnaast hoop ik dat het bijdraagt aan een meer effectieve inzet van het motie-instrument wat het functioneren van de Tweede kamer ten goede komt.

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

Martin Bosma